

ผลการสอนสุขภาพอนามัยโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบ ต่อความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ
เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง

นางสาว ยูนี พงศ์จตุรวิทย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-929-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017459 117811098

EFFECTS OF HEALTH INSTRUCTION BY USING THE COMIC BOOK
ON KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND PRACTICE CONCERNING
HEALTH BEHAVIOR OF SCHOOL AGE CHRONIC PATIENTS

MISS. YUNEE PONGJATURAWIT

ศูนย์วิทยุโทรพัสดุ
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Nursing Administration Program
Graduate School
Chulalongkorn University

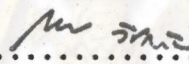
1991

ISBN 974-578-929-1

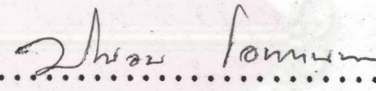
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการสอนสุขภาพอนามัยโดยวิธีหนึ่งสี่การ์ตุนประกอบต่อความรู้ เจตคติ
และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง
โดย นางสาว ยูนี พงศ์จตุรวิทย์
ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร. สุกัญญา นิมานันท์

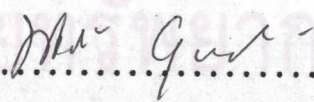

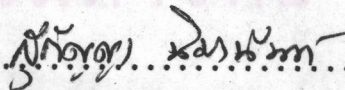
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

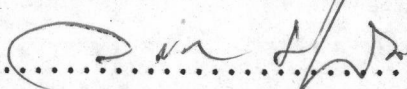

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อถรร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. สุกัญญา นิมานันท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา บุรณโชติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ยูนี พงศ์จตุรวิทย์ : ผลการสอนสุขภาพอนามัยโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบ ต่อความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง (EFFECTS OF HEALTH INSTRUCTION BY USING THE COMIC BOOK CONCERNING HEALTH BEHAVIOR OF SCHOOL AGE CHRONIC PATIENTS) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.ดร.สุกัญญา นิมานันท์, 144 หน้า. ISBN 974-578-929-1

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนสุขภาพอนามัยโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบ ต่อความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นเด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง จำนวน 30 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยวิธีการสุ่มเพื่อจัดกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ทดลอง ได้แก่ บทฝึกการสอนและหนังสือการ์ตูนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความรู้ เจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ และแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทดสอบก่อนและหลังการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบ ภายหลังจากการสอนมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีอายุ 7-9 ปี กับ 10-13 ปี และระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

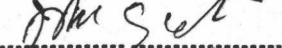

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(เดิมเป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

YUNEE PONGJATURAWIT : EFFECTS OF HEALTH INSTRUCTION BY USING THE COMIC BOOK ON KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND PRACTICE CONCERNING HEALTH BEHAVIOR OF SCHOOL AGE CHRONIC PATIENTS. THE THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROF. DR.PUANRUT BOONYANURAK, Ed.D., COADVISOR : DR. SUKANYA NIMANANDH, Ph.D., 144 pp. ISBN 974-578-929-1

This quasi - experimental research aimed at studying the effects of health instruction by using the comic book on knowledge, attitude, and practice concerning health behavior of school age chronic patients. The sample groups were selected by random assignment method which were consisted of thirty school age chronic patients and divided into the experimental and control groups. The instruments used to collect data were lesson plan and comic book developed by the investigator; the interview structured instrument for knowledge, and attitude; and the observation instrument; concerning health behavior of school age chronic patients. Data were collected prior to and at the end of the teaching program. The major findings were as follows:

1. The school age chronic patients who were taught by using health instruction cooperated with comic book concerning health behavior demonstrated higher mean score in knowledge, attitude, and practice in health behavior than those who were taught by using the usual health teaching method at the .05 level of significance.

2. The school age chronic patients who were taught by using health instruction cooperated with comic book concerning health behavior demonstrated higher post-test mean score in knowledge, attitude, and practice in health behavior than the pre-test at the .05 level of significance, however no significant differences were found in comparing between 7-9 and 10-13 years of age groups; and between male and female groups.

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(เดิมเป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ ..... 23 June

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... M. J. S. -

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... ศ.ดร. นิตยา นิมานันท์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สุกัญญา นิมนันท์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือการ์ตูนเป็นอย่างดี และรองศาสตราจารย์ ดร. วรณา บูรณโชติ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน ที่กรุณาช่วยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และให้คำแนะนำในการปรับปรุง เครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณ ม.ล. กิจจาริณี บำรุงตระกูล ที่กรุณาเขียนภาพการ์ตูนพร้อมคำบรรยาย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำหอผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลเด็ก โรงพยาบาลรามธิบดี และโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ขอขอบคุณ พ.ต.หญิง เทียมใจ ศิริวัฒนกุล ผู้ช่วยวิจัยที่กรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

ยนี้ พงศ์จตุรวิทย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ด
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ปัญหาของการวิจัย	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยเรียน	11
การเจ็บป่วยเรื้อรังของเด็กวัยเรียน	15
ปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคเรื้อรัง	18
พฤติกรรมสุขภาพ	20
องค์ประกอบของพฤติกรรมสุขภาพ	21
ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	28
การเรียนรู้	34
บทบาทของพยาบาลในการสอนผู้ป่วย	40
หนังสือการ์ตูน	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและตัวอย่างประชากร	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การหาความตรงเชิงเนื้อหา	56
การหาความเที่ยง	57
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผลการวิจัย	75
ข้อเสนอแนะ	80
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	80
รายการอ้างอิง	82
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	91
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	96
ภาคผนวก ค. สถิติและตารางข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	130
ประวัติผู้เขียน	144

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามอายุ เพศ การศึกษา และโรค	65
2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัย เรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ก่อนการทดลอง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	66
3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัย เรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง หลังการทดลอง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	67
4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัย เรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง	68
5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัย เรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองในกลุ่มควบคุม	69
6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัย เรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง หลังการทดลอง ในกลุ่มทดลอง ที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี และอายุ 10-13 ปี	70
7 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของ เด็กวัย เรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง หลังการทดลอง ในกลุ่มทดลอง ระหว่างเพศชายและเพศหญิง	71
8 คะแนนค่าอำนาจจำแนกและความยากง่ายของแบบสัมภาษณ์ความรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมสุขภาพ	135
9 การหาค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน	136

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	การหาค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ เจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา	137
11	การหาค่าความเที่ยงของแบบบันทึกการสังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพโดยใช้การหาค่าความเที่ยงของการสังเกตระหว่างผู้สังเกตการณ์ ตามวิธีของสกอต ...	139
12	จำนวนคู่ของกลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามช่วงอายุ เพศ การศึกษา	140
13	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบเชาว์ปัญญาของเด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรังในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	141
14	คะแนนก่อนและหลังการทดลองของตัวอย่างประชากร	142

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	29
2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยง	36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย